

V Praze, dne 31.5.2017

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Kateřina Hladká

Mistr Hartmann a švábské řezbářství počátku 15. století. Doktorská disertační práce.

KTF UK, Dějiny křesťanského umění

2017

Zvolené téma lze z perspektivy českého dějepisu umění nahlížet jako dílčí problém obecnější otázky po hodnocení místa Mistra Týnské kalvárie v kontextu vývoje řezbářství v široce pojaté střední Evropě v první polovině 15. století. Z tohoto hlediska lze pak rozumět jeho volbě v rámci práce, kterou původně vedl prof. Homolka a kterou doktorandka dokončovala pod vedením doc. Ottové. Oba zmínění badatelé přispěli konkrétně a značnou měrou k interpretaci fenoménu pražského předhusitského řezbářství.

Detailní zaměření na sochařskou a řezbářskou produkci ulmské huti reflektuje výskyt pozoruhodných uměleckých individualit, které osobitě rozvíjely podněty vrcholného krásného slohu (vesměs pražské redakce) a převáděly je do obecného uměleckého jazyka (koiné) – Mistra Hartmanna a Mistra z Eriskirchenu.

Mrg. Hladká prokázala bezpečnou znalost speciální literatury, znalost materiálu, zkoumaného in situ (v případech, kdy to bylo možné) a znalost restaurátorských a technologických analýz (v případě, že existují). Je nutné také vysoce ocenit, že práce je napsána kultivovaným a přesným jazykem s minimem chyb a překlepů.

Z hlediska obsahového je jistě možno jednotlivá tvrzení, která doktorandka předkládá, podrobit diskusi či kritice a specializovanou kolegiální debatu tohoto charakteru lze v rámci obhajoby práce také předpokládat. Osobně bych rád položil v této diskusi tři dotazy spíše obecnější povahy:

Problém zvolené metody: Srovnávací formální analýza, která je převažujícím pracovním postupem v předkládané práci, dokáže podat přesnější obraz o složitém autorském prostředí, jakým byla stavební a kamenická huť obecně a jímž je ulmský případ typickým příkladem. Její výsledky by však nabyly na větší relevanci, kdyby byly konfrontovány se stejně důsledně aplikovanými postupy sociohistorickými, sledujícími opravdu detailně na základě relevantních komparací fungování hutí či cechů, otázku vztahu mistrů a dílenských pomocníků, vandrovní praxi, otázky socioekonomické apod. Zde se domnívám, že zůstala předkládaná práce v tomto směru pouhým vykročením a naznačené možnosti nebyly uspokojivě vyčerpány.

Vztah studované problematiky k českému či pražskému prostředí. Smyslem detailního studia ulmské sochařské tradice v první půli 15. století z tuzemské perspektivy by měl být pokus o zodpovězení zásadních otázek, které se pojí s individualitou Mistra Týnské kalvárie a s hodnocením jeho tvorby v evropském kontextu, které je nutně podmíněno časovým zařazením jeho činnosti. V této věci práce ovšem zaujala stanovisko spíše úsporné a spokojila se s naznačením stavu diskuse a s příkloněním se ke staršímu datování díla Týnského mistra. Postrádáme však detailnější argumentaci tohoto postoje právě na základě studovaného materiálu jako jeden z očekávaných výsledků práce.

Konkrétní přínos práce. Doktorandka se rozhodla vstoupit na pole vysoce specializované diskuse, která má v německém prostředí staletou tradici a úměrně k tomu i dlouhou řadu předložených řešení, hypotéz a koncepcí. V případě, že další práce na stejné téma není založena na nových materiálových zjištěních, měla by být jejím těžištěm jasně formulovaná originální vlastní interpretace či reinterpretační dosavadních vědomostí. V předkládané práci

nicméně toto jasné odlišení uváděných výsledků staršího bádání od vlastní nové interpretace a nových originálních tezí či formulací, posouvajících stav poznání, poněkud postrádám. Uvedené výtky buďtež brány primárně jako podněty k diskusi, nikoli jako zásadní výhrady snižující celkové hodnocení práce. Ta splňuje kritéria disertačního spisu a jako takovou ji lze doporučit k obhajobě.

PhDr. Jan Klípa, Ph.D.